

Příloha.

Užité překlady zkoumaných manifestů.

Obsah

I. Futuristický manifest (1909)	1
II. První politický manifest (1909)	4
III. Druhý politický manifest (1911)	5
IV. Futuristický politický program (1913)	6
V. Manifest futuristické politické strany (1915-1918)	7
VI. Manifest fasci di combattimento (1919)	9

I. Futuristický manifest (1909)

Ponocovali jsme celou noc – moji přátelé a já – pod lampami z mešit zářícími skrz prolamovanou měď, stejně jako naše duše jase m uzavřených v našich elektrických srdcích. Dlouho jsme zašlapávali do honosných orientálních koberců naši atavistickou lenost, diskutovali na samém pomezí logiky a počmárali spousty papírů zběsilými poznámkami.

Nesmírná hrdost vzdouvala naše hrudi, protože jsme se cítili sami, sami v tuto chvíli, my směřující vzhůru, vzpřímení jako největší majáky, jako stráže postavené proti vojskům nepřátelských hvězd, jež na nás pokukovaly ze svých nebeských táborů. Sami s topiči před pekelnými chřtány velkých lodí, sami s černými přízraky, které se prohrabují rozpálenými břichy lokomotiv vržených do bláznivého pohybu, sami s gestikulujícími opilci, s nejasným tlukotem křídel u paty městských hradeb.

Najednou jsme sebou trhli a zaposlouchali se do překrásného hluku obrovských dvouposchod'ových tramvají, které drkotavě projely rozzářené mnohobarevnými světly jako svátečně vyzdobená města, které rozvodněný Pád znenadání zaplaví, vyrve z kořenů a odvléče až do moře, do peřejí a vírů potopy.

Pak se ticho stalo ještě zlověstnějším. Ale zatímco jsme se zaposlouchali do vysíleného reptání, do modliteb starého kanálu, do skřípání kostí umírajících paláců s vousy vlhké zeleně, uslyšeli jsem z ničeho nic burácet pod okny dychtivé automobily.

Pojďme! Řekl jsem. Pojďme, přátelé! Odcházíme! Konečně jsou báje a mystické ideály překonány. My stojíme u zrození Kentaura a brzy uvidíme létat první anděly! Je třeba zatřást dveřmi života a vyzkoušet sílu jejich pantů! Odcházíme! Podívejte, nad zemí září první Jitřenka. Nic se nevyrovná rudému meči slunce, které poprvé proniká do našich tisíciletých temnot!

Přiblížili jsme se ke třem supícím šelmám, abychom se něžně polaskali s jejich horkými ňadry. Položil jsem se do svého vozu jako mrtvola do rakve, ale pod volantem, čepelí gilotiny, která hrozila mému žaludku jsem okamžitě procitl.

Nepřičetný nápor šílenství nás vyrval nám samým a vrhl do ulic, prudkých a hlubokých jako koryta bystrin. Tady i tam nemocná lampa uvnitř skel okna nás naučila opovrhovat falešnou matematikou sofistikovaných pohledů.

Křičel jsem: Čich, pouhý čich stačí šelmám! A my jako mladí lvi jsme následovali Smrt s černou srstí skvrnitou bledými kříži letice vstříc širému modrofialovému nebi, živému a zářícímu.

Navzdory tomu, že jsme neměli ideální Milenku, které by vynesla svou vznešenou postavu až do oblak, ani krutou Královnu, které bychom nabídli své ostatky pokroucené na způsob byzantských prstenů! Nic, pro co bychom chtěli zemřít, snad jen naši touhu konečně se osvobodit od naší příliš tížící odvahy.

Jeli jsme a zpět na zápraží domů jsme tlačili hlídací psi, kteří kroužili pod našimi horkými pneumatikami jako záhyby pod žehličkou. Ochočená Smrt mě najednou předběhla a s grácií na mě položila svoji tlapu, a když se se skřípějícími čelistmi natáhla na zem, poslala mi z všudypřítomného bahna sametové a láskyplné pohledy.

Vyloupli jsme se ze společnosti jako z nějaké příšerné kukly a popadli jsme nové ovoce hrdosti do obrovských a zakroucených úst větru! Dejme Nevzdělanci nějakou hmotu, ne ze zoufalství, ale jen proto, aby byly vyplněny hluboké studny Absurdity.

Právě když jsem pronesl tato slova, když jsem se prudce točil sám kolem sebe, se stejnou bláznivou opilostí jako psi, kteří chtějí kousnout do vlastního ocasu, uviděl jsem znenadání, jak proti mně vyrazili dva cyklisté, vyrušili mě, váhali nade mnou jako dvě myšlenky, přesvědčivé, nicméně rozporné. Jejich hloupé dilema mi znemožnilo pokračovat v cestě... Kruci! Ach jo! Prudce jsem strhnul řízení a převrhl se koly vzhůru do příkopu...

Ach, mateřský příkop téměř plný bahnitě vody! Krásný příkop kolem nějaké dílny! Lačně jsem ochutnal posilující bahno, které mně připomnělo svatý prs mé súdánské kojné... Když jsem se dostal – špinavý a zapáchající – zpod převráceného automobilu, cítil jsem, že jsem předběhl své srdce, cítil jsem se líbezně, ze železa rozžhaveného radostí.

Houf rybářů ozbrojených udicemi a naturalistů stížených podagrou se již bouřili okolo toho zázraku. Trpělivě a s úzkostnou péčí za pomoci Vůz se pomalu nořil z příkopu, kde zanechal, jako šupiny, svoji krásnou těžkou karosérii a své pohodlně polstrování.

Mysleli si, že je mrtvý, můj dobrý žralok, ale jediné mé polaskání jej dokázalo oživit, a tady je vzkříšen, opět v chodu, na svých silných ploutvích!

A tak s tváří pokrytou bahnem výrobních dílen, těstem železné strusky, zbytečného potu, nebeských sazí, my zranění s ovázanými končetinami, ale smělí, diktujeme své první vůle všem živým lidem této země.

1. Chceme opěvovat lásku k nebezpečí, energii a nezměrnou odvahu
2. Základními prvky naší poezie budou odvaha, smělost a vzpoura
3. Literatura až dodnes velebila jen strnulost, nábožné vytržení a ospalost. My se klaníme agresivnímu pohybu, horečnaté nespavosti, běhu, saltům mortale, fackám a ranám.
4. Prohlašujeme, že nádhera světa byla obohacena o novou krásu: o krásu rychlosti. Závodní automobil ozdobený velkými rourami podobnými hadům s výbušným dechem... řvoucí automobil, jenž se jakoby řítí za kulometné palby, je krásnější než Níké Samothrácká.
5. Chceme opěvovat člověka za volantem, jehož ideální osa protíná Zemi na její oběžné dráze.
6. Je nutné, aby se básník všemožně snažil, pln zápalu, okázalosti a velkorysosti, násobit zanícený žár prapůvodních živlů.
7. Nikde není více krásy než v zápasu. Dílo, které nemá agresivní charakter, nemůže být dílem mistrovským. Poezie musí být chápána jako násilný útok proti neznámým silám, který je donutí padnout před člověkem na kolena.
8. Jsme na nejzazším bodě století! Proč bychom se měli ohlížet zpět, jestliže chceme prolomit mystické brány Nemožného? Čas a prostor již neexistují. Žijeme v absolutnu, protože jsme již vytvořili všudypřítomnou rychlost.
9. Chceme velebit válku – jedinou hygienu světa – militarismus, patriotismus, destruktivní gesto anarchistů, krásné myšlenky, za které se umírá, a opovržení ženou.
10. Chceme zničit muzea, knihovny, veškeré akademie a bojovat proti moralizování, feminismus, a proti jakémukoli prospěchářství.
11. Budeme opěvovat masy vzrušené prací, rozkoší či vzpourou: budeme opěvovat pestrobarevné a mnohohlasé proudy revolucí moderních měst, budeme opěvovat vibrující vášň nočních arzenálů a staveníšť spálených elektrickými lampami; nenasytná nádraží, požirač

kouřících hadů; továrny zahalené do mraků pokroucených vláken jejich kouře; mosty připomínající obrovské gymnasty blýskající se na slunci leskem nožů; dobrodružné parolodě slídící po horizontu, lokomotivy se širokou hrudí, jež bijí kopyty do kolejí jako obrovští oceloví oři osedlaní potrubím, a klouzavý let letadel, jejichž vrtule se třepotá ve vzduchu jako vlajka těší stejně jako nadšené davy.

II. První politický manifest (1909)

Voliči futuristé!

My futuristé máme jediný program, jímž je hrdost, energie a národní rozpínavost, žalujeme zemi za nesmazatelnou hanbu možného vítězství klerikálů.

My futuristé žádáme od všech mladých mozků Itálie, aby do posledního dechu bojovaly proti těm, kteří se paktují se starými a s kněžími. My futuristé chceme národní reprezentaci, která odstraní mumie, osvobodí nás od zbabělého pacifismu, bude připravena překazit jakoukoli léčku a odpovědět na jakoukoli urážku.

III. Druhý politický manifest (1911)

My futuristé,

Kteří již po mnoho let za hvizdu těch, co trpí pakostnicí a paralýzou, velebíme lásku k nebezpečí a násilí, patriotismus a válku, jedinou hygienu světa, jsme šťastní, že konečně prožíváme tyto velké futuristické hodiny Itálie, zatímco opovržením hodná pacifistická cháska bojuje se smrtí, zalezlá v hlubokém sklepení svého směšného haagského paláce. S radostí jsme v těchto dnech v ulicích a na náměstích tloukli pěsti ty nejhorečnější válečné odpůrce a řvali jim do tváře tyto naše pevné principy:

1. Jednotlivci i národu jsou povoleny veškeré svobody s výjimkou zbabělosti.
2. Ať je všeobecně známo, že slovo ITÁLIE je nadřazeno slovu SVOBODA
3. Ať je vymazána vzpomínka na římskou velikost a nahrazena velikostí italskou, jež je tisíckrát větší. Itálie má dnes pro nás formu a sílu krásné bitevní lodí s ostrovy jako eskadrou torpédových člunů. Jsme hrdí na to, že naše vášně pro válku prodchla celou zemi, povzbuzujeme italskou vládu, která se konečně stala futuristickou, aby znásobila všechny své národní ambice, aby ignorovala stupidní nařčení z pirátství a veřejně vyhlásila zrod panitalismu.

IV. Futuristický politický program (1913)

- Itálie je absolutní suverén.
- Slovo ITÁLIE je nadřazeno slovu SVOBODA.
- Všechny svobody s výjimkou být zbabělý, pacifista a protiitalský.
- Největší námořnictvo a největší vojsko, lid hrdý na to, že je lidem italským, aby mohl vést válku, jedinou hygienu světa, za Itálii hluboce zemědělskou, průmyslovou a obchodní.
- Ekonomickou ochranu a vlasteneckou výchovu proletariátu.
- Cynickou, absolutní a agresivní zahraniční politiku.
- Koloniální expanzi.
- Tržní a ekonomický systém.
- Iredentismus – Panitalismus – Italský primát.
- Antiklerikalismus a antisocialismus.
- Kult pokroku, rychlosti, sportu, fyzické síly, šílené odvahy, heroismus a nebezpečí, proti posedlosti kulturou, klasickému vzdělání, muzeu, knihovně, ruinám.
- Zákaz akademií a konzervatoří. Mnoho praktických škol zaměřených na obchod, průmysl a zemědělství. Mnoho institucí zaměřených na sportovní výchovu.
- Každodenní tělocvik ve školách. Převaha gymnastiky nad knihou.
- Minimum profesorů, co nejméně advokátů, doktorů, mnoho rolníků, inženýrů, chemiků, mechaniků a obchodníků.
- Ztrátu vážnosti kultu mrtvých, starých a oportunistů ve prospěch mladých a odvážných
- Proti monumentománii a vládnímu vměšování se na poli umění
- Agresivní modernizaci zpátečnických měst
- Potlačení zahraničního průmyslu, jenž ho pokořující a nejistý

V. Manifest futuristické politické strany (1915-1918)

1. Futuristická politická strana, kterou dnes zakládáme, chce svobodnou a silnou Itálii, která již nebude podřízená své velké minulosti, příliš milovaným cizincům a příliš trpěným kněžím: Itálii bez jakéhokoli poručení, zcela odpovědnou za veškeré své síly a připravenou na svoji velkou budoucnost.
2. Suverénní Itálii. Revoluční nacionalismus: pro blahobyt a zlepšení fyzických a intelektuálních schopností, sílu, pokrok; velikost celého italského národa.
3. Vlasteneckou výchovu proletariátu. Boj proti analfabetismu. Silniční síť. Povinnou školní docházku do světských škol pod hrozbou trestu. Zrušení značného množství nepotřebných univerzit a klasického vzdělání. Povinné technické vzdělávání v továrnách. Povinný tělocvik pod hrozbou trestu. Tělesnou a brannou výchovu na čerstvém vzduchu. Školy odvahy a italskosti.
4. Přetvoření parlamentu prostřednictvím přiměřeného podílu průmyslníků, zemědělců, inženýrů a obchodníků ve vládě. Snížení minimálního věku voličů na 12 let. Minimum poslanců z řad advokátů (již jsou stále oportunisty) a minimum poslanců z řad profesorů (již jsou stále zpátečníky). Parlament bez slabochů a ničemů. Zrušení senátu. Jestliže tento racionální a praktický parlament nebude dosahovat uspokojujících výsledků, zrušíme ho a zavedeme technickou vládu, bez parlamentu, vládu složenou z 20 techniků volených prostřednictvím všeobecného hlasovacího práva. Nahradíme senát kontrolním orgánem složeným z 20 mladých, kteří dosud nedosáhli věku 30. let, již budou voleni prostřednictvím všeobecného volebního práva. Místo parlamentu nekompetentních rétorů a vzdělaných invalidů krocených senátem umírajících budeme mít vládu 20 techniků, povzbuzovanou orgánem mladých ještě ne třicátníků.
5. Zrušení autority manželství, snadný rozvor. Postupnou devalvací manželství a případný postupný vznik volné lásky a státních dětí.
6. Účast na vládě pro všechny italské občany. Všeobecné volební právo pro muže i ženy. Volbu na základě volné kandidátky. Poměrné zastoupení.
7. Příprava budoucí socializace půdy s důrazem na velký podíl státního majetku prostřednictvím dobročinných nadací a veřejných organizací a vyvlastnění veškeré neobdělávané nebo špatně obdělávané půdy. Energické zdanění dědičného majetku a omezení dědičných hodnot.
8. Daňový systém založený na přímě a progresivní dani se zajištěnou kontrolou. Právo na stávku, shromažďování a policejní čistku. Zrušení politické policie, zákaz vojenského zásahu za účelem nastolení pořádku. Bezplatné soudnictví a volené soudce. Minimální mzdu zvyšující se s ohledem na životní náklady. Osmihodinovou pracovní dobu. Zrovnoprávnění mužských a ženských platů s ohledem na vykonanou práci. Stejně předpisy v individuálních i kolektivních pracovních smlouvách. Transformace sociální péče a sociálního zabezpečení. Dělnické penze. Konfiskace poloviny všech výdělků na zajištění vojenských dodávek. Udržení pozemního vojska a námořnictva v pohotovosti až do zničení rakousko-uherského císařství. Následné co největší zmenšené pohotovosti se současným vytvořením důstojnického sboru schopného rychlé reakce. Příklad: dvě stě tisíc mužů s šedesáti tisíci důstojníky, jejichž výcvik bude každoročně rozdělen do čtyř trimestrů. Vojenská a sportovní výchova ve školách. Příprava kompletní mobilizace průmyslu (zbraně a munice), jež by byla realizována současně

s vojenskou mobilizací. Všichni v pohotovosti; s minimem nákladů na případnou válku či možnou revoluci.

9. Okamžité nahrazení rétorického a ustrašeného antiklerikalismu antiklerikalismem akčním, útočným a rozhodným, aby byly Itálie a Řím zbaveny středověké teokracie, jež si bude moci vybrat jinou zemi, kde pomalu odumře. Náš antiklerikalismus, zcela nekompromisní a úplný, je základem celého našeho politického programu, nepřipouští žádné kompromisy, žádné smlouvání, vyžaduje rozhodné vypuzení. Náš antiklerikalismus chce osvobodit Itálii od kostelů, farářů, mnichů, jeptišek, Madon, svíček a zvonů. Náš antiklerikalismus bojuje s potupným náboženstvím rezignace a slz skličujícího muže na kříži. Jediným náboženstvím je Itálie zítřka. Pro ni bojujeme a možná zemřeme bez toho, aniž bychom se vyléčili z vlád nevyhnutelně předurčených k pokračování teokratického a náboženského středověku odsouzeného k osudovému pádu.

10. Radikální reforma byrokracie, jež se dnes už stala státem ve státě. Za tímto účelem je nutné podpořit vznik regionální a místní samosprávy, decentralizaci a administrativy a odpovídajících kontrolních mechanismů. Abychom z administrativy vytvořili pružný a praktický nástroj, je nutné zmenšit počet úředníků o dvě třetiny se současným zdvojnásobením platů šéfů úřadů, přijímací konkurzy musí být obtížné, nikoli pouze teoretické. Šéfové úřadů musí mít přímou odpovědnost a povinnost vše usnadňovat a zjednodušovat. Odstranit opovržením hodnou starobu ve všech stupních administrativy, v diplomacii a ve všech odvětvích národního života, Oceňovat lidi praktické a věci zjednodušující. Zmenšit váhu akademických diplomů a formou odměn zajistit podporování obchodních a průmyslových iniciativ. Princip volby pro nejvyšší funkce. Jednoduchá organizace exekutivy po vzoru průmyslu.

11. Jsme proti posmrtnému patriotismu, monumentománii a proti jakémukoli státnímu vměšování se do umění.

12. Industrializace a modernizace mrtvých měst, která žijí výhradně ze své minulosti. Umenšení nebezpečného a nejistého zahraničního průmyslu.

13. Rozvoj obchodního námořnictva a říční dopravy. Výstavba vodních kanálů a zúrodnění bažinatých území. Zhodnocení veškerých možností a bohatství země. Zastavení emigrace. Znárodnění a zužitkování veškerého vodstva a všech nalezišť. Jejich využíváním pověřit místní veřejné společnosti. Úlevy průmyslovým a zemědělským družstvům. Ochrana spotřebitelů.

14. Je třeba naši válku dovést do vítězného konce, což znamená do zničení Rakouska-Uherska a zajištění bezpečných přirozených hranic země i moře, bez čehož nebudeme mít volné ruce k uvolnění, vyčištění, obnovení a výraznému zvětšení Itálie. Futuristická politická strana, kterou nyní zakládáme a kterou zorganizujeme po válce, bude jasně oddělena od futuristického uměleckého hnutí. To bude pokračovat ve svém úsilí o omlazení a posílení italského kreativního ducha. Futuristické umělecké hnutí, avantgarda italské umělecké vnímavosti, je nevyhnutelně stále v předstihu před vnímavostí národa. Bude tedy avantgardou často nepochopenou a často v opozici vůči většině, která nemůže pochopit její omamná odhalení a děsivé rozlety její intuice. Naopak futuristická politická strana velmi dobře chápe současné potřeby a ve svém očistném rozmachu přesně vystihuje vědomí celé naší rasy. K futuristické politické straně se mohou připojit všichni Italové, muži i ženy všech tříd a každého věku, a to i v případě, že nesouhlasí s futuristickou představou umění a literatury. Tento politický program je známkou zrodu futuristické politické strany, kterou si toužebně přejí všichni Italové, kteří bojují za Itálii omlazenou a osvobozenou od minulosti a cizinců. Tento politický program budeme prosazovat násilím a s futuristickou odvahou, které až do posud charakterizovaly naše hnutí jak v divadlech, tak na náměstích. Všichni v Itálii i za hranicemi naší země rozumějí tomu, co my považujeme za násilí a odvahu.

VI. Manifest fasci di combattimento (1919)

Italové! Zde je program skutečného italského hnutí. Je revoluční, neboť je antidogmatický, silně inovativní a proti předsudkům.

K politickému problému požadujeme

- univerzální volební právo v krajském hlasování s poměrným zastoupením a právo volit a kandidovat pro ženy
- minimální volební věk 18 let, pro kandidáty 25 let
- zrušení senátu
- svolání Národního shromáždění na tříleté období, během něhož bude jeho hlavní zodpovědností sestavení státní ústavy
- sestavení Národní rady odborníků pro práci, dopravu, veřejné zdraví, komunikaci atd., výběr bude proveden z obce profesionálů nebo obchodníků, se zákonodárnou mocí a povolání přímo do Generální komise s ministerskou mocí

K sociálním problémům požadujeme

- neprodlené uzákonění státního zákona schvalujícího osmihodinovou pracovní dobu pro všechny pracující
- minimální mzdu
- účast dělnických zástupců ve funkcích průmyslových rad
- vyjádření téže důvěry v odbory (které se prokázaly technicky a morálně toho hodny) jaká je vyjadřována výkonným ředitelům či úředním osobám
- urychlenou a úplnou systemizaci železnic a všech dopravců
- nezbytnou úpravu [sociálního] pojištění – zrušení minimálního věku odchodu do důchodu, navrhuje posun důchodového věku z 65 na 55 let

K armádnímu problému požadujeme

- instituci národní milice s krátkou dobou služby a s výlučně obranným účelem
- znárodnění všech továren na zbraně a trhaviny
- národní politiku za účelem mírového šíření italské kultury po světě

K finančnímu problému požadujeme

- výraznou progresivní daň na hlavu která skutečně vybere část bohatství všech
- zabrání všeho majetku náboženským spolkům a zrušení všech biskupství, která tvoří obrovský závazek národu a právům chudých
- revize všech armádních zakázek a konfiskace 85 % jejich zisku

Alceste De Ambris a Filippo Tommaso Marinetti, 1919